

tribut Tim O'Reilly

Liz Castro

Esriptora, editora i traductora

Tornar a la comunitat més del que ens dona. Aquest és el lema fonamental de Tim O'Reilly (1954), escriptor, editor, empresari, inversor àngel i visionari. No he treballat mai per ell, sí per la competència, però hem coincidit un parell de vegades i encara que fos a distància —i en general, sense saber-ho—, m'ha fet una mica de mentor.

Va començar la seva carrera escrivint un text didàctic d'informàtica i d'aquí va muntar una editorial especialitzada en la matèria. El 1992 va editar la primera versió del *The Whole Internet. User's Guide and Catalog*, un llibre que explicava tot el que s'havia de saber sobre Internet. Es va convertir en un *best-seller*. El 1993, en lloc de fer un catàleg editorial en paper, van decidir fer el primer web comercial del món: Global Network

Navigator. Aquest web no només era el catàleg de llibres impresos, sinó també una versió electrònica —inèdita en aquell moment— de la guia *best-seller* d'Internet, un servei de notícies, una revista *online* i un centre comercial global. Va tenir tant d'èxit que la multinacional America Online el va voler comprar dos anys més tard per 11.000.000 de dòlars.

El més destacat, però, no són els 11.000.000 de dòlars, perquè realment O'Reilly no va crear el portal per vendre'l. El va fer perquè necessitava un catàleg de llibres per a la seva empresa. I perquè Internet, el 1993, necessitava un portal. Millorar Internet, organitzant-lo en un portal, acabava beneficiant tothom i com a afegitó, aportava beneficis a l'empresa.

Al llarg de la seva trajectòria, ha demostrat en altres ocasions la seva inclinació cap al benefici general. El 1998, ajudava a canviar la percepció del *software* gratuït cap al moviment *open source* [codi obert]. Ens va ensenyar a no fer èmfasi en el preu —o en la falta del mateix— sinó en la propietat i la feina compartida, en la necessitat de potenciar el coneixement de molta gent en un projecte comú

Actuar amb generositat i amb visió, tractar els clients com a col·laboradors en lloc de com a criminals, tornar a la comunitat més del que ens dona... tot això té un efecte multiplicador i positiu

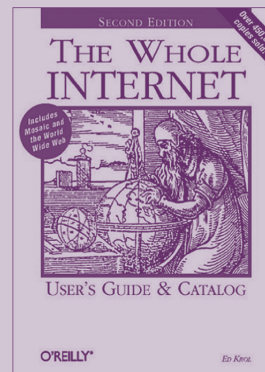
que podria solucionar problemes i, a més a més, crear feines i empreses.

Aquesta coordinació entre gent diversa en un projecte d'autoria i benefici compartits és també el fonament del concepte web 2.0, un concepte popularitzat pel mateix O'Reilly. M'encanta la complexitat de la filosofia: no és regalar el temps i la feina, i tampoc és només compar-tir-los. És aprofitar-los conjuntament per un benefici compartit.

Mirem un altre exemple —que com a autora m'ha tocat fins i tot més personalment— de com O'Reilly mira més enllà de la superfície per trobar solucions reals als problemes. El 2002, va escriure un article seminal sobre la pirateria i la protecció contra les còpies. En lloc de seguir el corrent reaccionari de voler tancar-ho tot amb pany i clau, va voler contextualitzar la pirateria amb xifres i veure la situació real: el gran problema dels autors no és la pirateria sinó l'obscuritat. La majoria dels llibres no es venen perquè es robin, sinó perquè no es coneixen, no arriben al públic. Ell argumentava que la pirateria és una mena de taxació progressiva: afecta majoritàriament els *best-se-*

llers, però els autors novells, en canvi, es beneficien de la facilitat de distribució. Dit d'una altra manera, la protecció contra còpies no ajuda a contenir la pirateria —que potser ni tan sols és un problema significatiu pels *best-sellers*— però sí que limita l'abast dels autors menys coneguts. Un dels fonaments de l'argument és que la gent vol actuar correctament, que si els ofereixes un producte bo —i fàcil d'utilitzar, per exemple, sense protecció contra còpies—, els facilites la compra i en demanes un preu just, la gent el paga. I ho corrobora de nou amb dades. La conclusió m'encanta, ho admeto: actuar amb generositat i amb visió, tractar els clients com a col·laboradors en lloc de com a criminals, tornar a la comunitat més del que ens dona... tot això té un efecte multiplicador i positiu. La suma és més gran que les parts individuals.

Miro amb molt interès la feina actual que fa O'Reilly respecte a la transparència, el moviment de governs oberts OpenGov i també sobre la renda bàsica universal. Confio que anirà més enllà dels tòpics i de la il·lusió per trobar solucions que realment ens poden ajudar a tots. Ara és més urgent i necessari que mai.

**The Whole Internet.
User's Guide and Catalog
Ed Krol**

O'Reilly

Sebastopol, California, 1992

Escrit per Ed Krol (1951) —exdirector del nord-americà National Center for Supercomputing Applications i exdirector del Campus Information Technologies and Educational Services de la University of Illinois— aquesta obra editada per O'Reilly esdevé segons *Los Angeles Times* el primer llibre sobre Internet per a un públic general. El seu èxit de vendes, i sobretot la seva influència, va fer que la New York Public Library l'escollís com un dels llibres més importants del segle XX. ■